

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Onderwerp

Begrotingsplanning 2015: vaststelling afwegingskader

Datum voorstel	Datum raadsvergadering	Bijlagen	Ter inzage
29 april 2014	10 juni 2014	1	Geactualiseerde meerjarenbegroting

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting

Conform de planning die moet leiden tot een goedgekeurde begroting voor het jaar 2015 heeft uw raad op 11 maart 2014 een stappenplan vastgesteld. In dat plan is opgenomen dat u op 10 juni 2014 kennis neemt van een aantal afwegingskaders en vervolgens het gewenste kader vaststelt. Daartoe wordt u thans deze afwegingskaders geschetst.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?

De reeds eerder aangekondigde kortingen van het rijk op de algemene uitkering uit het gemeentefonds, alsmede de overheveling van rijkstaken naar de gemeenten, hebben de financiële situatie van alle gemeenten in Nederland verslechterd. Goirle vormt daarop geen uitzondering. Daardoor ontstaat er vanaf het jaar 2015 een tekort in de begroting dat meerjarig nog fors oploopt. Het college wenst de raad nadrukkelijk tijdig te betrekken in het lastige proces van het maken van keuzes die kunnen leiden tot het sluitende maken van begroting en meerjarenbegroting.

Op basis van de thans bekende gegevens is de financiële opgave licht bijgesteld. Het geprognosticeerde tekort bedraagt thans € 646.000,00 in 2015 oplopend tot (afgerond) € 1.143.000,00 in 2018. Zie de bijlage.

2. Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat op tijd inzicht bestaat in de aard en omvang van de problematiek. Daarom is het gewenst nog voor de zomervakantie richting te geven aan mogelijke oplossingen voor het terugdringen van de tekorten. Daartoe is het noodzakelijk dat uw raad aangeeft waar de accenten en keuzes komen te liggen.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Bij de stukken die voor u ter inzage liggen treft u een overzicht aan van de geactualiseerde Meerjarenbegroting 2014-2018. U wordt verzocht kennis te nemen van dit overzicht. De getallen in dit stuk zijn gebaseerd op de uitkomst van de meerjarenbegroting 2014-2018, zoals vastgesteld door de raad bij de behandeling van de begroting 2014. Aan deze uitkomst is toegevoegd de doorrekening van een aantal sindsdien genomen college- en raadbesluiten. Deze besluiten, alsmede een aantal in beeld gebrachte noodzakelijke extra lasten en meevallers, leveren een overzicht op dat leidt tot een prognose van een tekort zoals bij punt 1. van dit voorstel.

Ambtelijke bijstand: S. de Knecht

Agendapunt:

Conform uw raadsbesluit van 11 maart 2014 bieden wij u hierbij een afwegingskader aan.

4. Afwegingskader

Er is sprake van een aantal onzekerheden dat aanleiding lijkt te geven tot het afwachten van ontwikkelingen. Die onzekerheden zijn (o.a.):

- hoe verlopen de 3 transities? Gaat dat nog extra tekorten opleveren of gaat het meevallen?
- hoe snel zet het economisch herstel door en wanneer zal de algemene uitkering weer gaan toenemen?
- hoeveel geld krijgen we uiteindelijk voor de aandelen TWM en moeten / kunnen we daar op wachten?

Deze ontwikkelingen afwachten is geen verstandige keuze. Immers, de begroting dient tenminste in het aankomend jaar (2015) dan wel meerjarig sluitend te zijn. De Provincie zal anders geen goedkeuring aan de gemeentebegroting verlenen.

Alvorens strategische en mogelijk lastige keuzes te maken is het zaak te bezien of er maatregelen te nemen zijn van meer algemene strekking, die van financieel technische aard zijn en geen grote politieke / bestuurlijke impact lijken te hebben. Alle overige maatregelen die aanvullend worden genomen, ook eventuele bedrijfsvoeringsmaatregelen, hebben onmiddellijk consequenties voor het niveau van dienstverlening, aard en omvang van taken en het voorzieningenniveau.

De in 2013 vastgestelde Toekomstvisie 2020 is vervolgens het alles overstijgende kompas op basis waarvan belangrijke keuzes kunnen worden gemaakt. Deze visie geeft aan dat Goirle vooral groen, sociaal en ondernemend wil zijn. Ook het eerder vastgestelde Ontwikkelingscenario vormt - gelet op uw besluitvorming daaromtrent - een richting. Betekent dit dat op genoemde terreinen géén bezuinigingen mogen worden doorgevoerd? Als die vraag bevestigend wordt beantwoord dan zijn de mogelijkheden tot bezuinigen daarmee in hoge mate beperkt.

Op het moment van het maken van dit voorstel is het Bestuursakkoord van uw raad voor 2014-2018 nog niet gereed. Wij gaan er van uit dat de visie voor de komende bestuursperiode, zoals vastgelegd in dat document, verder houvast zal geven bij te maken keuzes.

Voor het doen van voorstellen en het maken van keuzes om het uiteindelijk resterende tekort op te heffen, is het handig wanneer er een richting wordt gegeven aan de manier waarop we de keuzes kunnen maken. In de Programmabegroting 2014 hebben wij een overzicht gepresenteerd van mogelijkheden, met een bepaalde bandbreedte om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen.

Hieronder wordt een drietal richtingen geschetst. Hoewel alle drie denkrichtingen dienen te passen binnen de Toekomstvisie, verhouden sommige te nemen maatregelen (vooralnog voorstellen) zich beter tot de uitgangspunten van de Toekomstvisie en het Bestuursakkoord dan binnen het andere kader. Het is dus uitdrukkelijk een theoretisch denkmodel, om samenhangende keuzes te kunnen maken.

4.1. De terugtrekende overheid; de overheid die zorgt ervoor dat...

Deze denkrichting wordt gekenschetst door het uitgangspunt dat zoveel als mogelijk aan de markt wordt overgelaten. De overheid trekt zich terug waar dat verantwoord wordt geacht. Wat de markt kan doet de overheid niet meer. We accepteren dat - wanneer de samenleving deze op zou pakken - dit waarschijnlijk op andere wijze en op een ander niveau gebeurt dan wanneer de overheid dat zou doen. We zoeken nadrukkelijk naar taken die de gemeente kan laten vallen en aan de maatschappij of markt kan overlaten. Bijvoorbeeld: geen muziekonderwijs meer, geen bibliotheek, sporthal de Haspel sluiten, etc. Burgerinitiatieven worden zoveel mogelijk gehonoreerd. Onder meer als gevolg daarvan kan bezuinigd worden op groen onderhoud. We faciliteren marktpartijen nadrukkelijk, passen regelgeving waar nodig aan. Ondernemen en ontwikkelen blijft mogelijk, alleen ligt het initiatief op dat vlak nadrukkelijk meer bij marktpartijen dan bij de overheid.

4.2. De 'caring government'; de overheid zorgt ervoor.

Met name het deelaspect "sociaal" van de Toekomstvisie is leidend binnen dit kader. De gemeente heeft zorg in de breedste zin van het woord hoog in haar vaandel staan. Zorg voor oud en jong, alle inwoners valide of hulpbehoevend. Er zijn geen echte ambities op het gebied van Ruimtelijke Ordening en economie; we voeren onze volkshuisvestingstaak uit. In de openbare ruimte ligt het accent op voldoende onderhoud van de wijken. De gemeente blijft kiezen voor wat er tot nu toe steeds is gedaan. We maken geen scherpe keuzes maar proberen vooral de zwakkere in de maatschappij te ontzien bij de bezuinigingen. Er kan minder geld naar infrastructuur en economische ontwikkeling. De elementen groen, ondernemen en ontwikkelen komen binnen dit scenario nadrukkelijk minder voor het voetlicht dan het sociale element.

4.3. De ontwikkelende en investerende overheid.

Met name de deelaspecten "ondernemen en ontwikkelen" van de Toekomstvisie zijn leidend binnen dit kader. De gemeentelijke overheid stimuleert ondernemers maar ontwikkelt nadrukkelijk ook zelf. Het groene en sociale aspect krijgt weliswaar aandacht binnen deze denkrichting, maar gaat uit van eigen kracht van de samenleving. Dit kan ook, wanneer juist - zo nodig met incidentele middelen - wordt geïnvesteerd in de economie en de juiste spin-off ontstaat. We stimuleren starters nadrukkelijk. Blijvend (mogelijk zelfs meer) geld naar infrastructuur en economische ontwikkeling, minder middelen naar subsidies en sociale voorzieningen.

4.4. De kaasschaaf

Het is natuurlijk niet perse noodzakelijk om een afwegingskader vast te stellen. U kunt ervoor kiezen om geen afwegingskader vast te stellen en de te nemen bezuinigingsmaatregelen stuk voor stuk af te wegen. Een duidelijke samenhang/richting ontbreekt dan mogelijk. Door aan te geven welke maatregelen meer of minder binnen een bepaalde denkrichting passen worden keuzes naar onze mening scherper geponeerd.

Gezien uw kaderstellende taak is het uitdrukkelijk aan uw raad om al dan niet een (bezuinigings)kader vast te stellen. Ons college is van mening dat afwegingskader *4.3. De ontwikkelende en investerende overheid* het meest aansluit bij de eerder door u vastgestelde kaders (Toekomstvisie, ontwikkelscenario), maar acht een mix van maatregelen - zeker in de tijdspanne waarin we ons nu bevinden - niet onlogisch aangezien een belangrijke toetssteen nog ontbreekt, zijnde het bestuursakkoord. Er moet echter voor worden gewaakt dat 'alles in de lucht gehouden moet worden'; ons financiële perspectief laat dat immers niet toe en noopt ons tot keuzes.

Agendapunt:

5. Wat mag het kosten?

Aan dit voorstel en de uitwerking daarvan zijn geen verdere kosten verbonden.

6. Communicatie en participatie / inspraak

Niet van toepassing.

7. Vervolgtraject besluitvorming

Nadat u - al dan niet - het kader heeft vastgesteld, is (overeenkomstig het raadsvoorstel van 11 maart jl.) aangegeven dat op 24 juni ons college bezuinigingsvoorstellen m.b.t. de gekozen richting aan u ter kennis zou brengen. Op die datum is echter geen raadsvergadering gepland. Daarom zullen wij u op 8 juli 2014 onze voorstellen kenbaar maken.

8. Fatale beslisdatum

De fatale beslisdatum voor de gemeentebegroting is 4 november. Dit gelet op de wettelijke verplichting om de begroting vóór 15 november bij de Provincie te hebben ingediend.

9. Voorstel

- a. De raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de aangepaste bezuinigingsopgave, zoals geduid in het overzicht Meerjarenbegroting 2014-2018;
- b. De Toekomstvisie en het Bestuursakkoord 2014-2018 te beschouwen als toetssteen voor te nemen maatregelen in het kader van de begroting 2015;
- c. Bij het benoemen van bezuinigingsopties te kiezen voor denkrichting 4.3 **De ontwikkelende en investerende overheid** dat richtinggevend zal zijn voor de te nemen maatregelen.

burgemeester en wethouders van Goirle

mevrouw M.G. Rijsdorp, burgemeester
de heer J.M. Tromp, secretaris

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29-04-2014;

gelezen het advies van de commissie Algemene Zaken d.d. 22-05-2014;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de aangepaste bezuinigingsopgave, zoals geduid in het overzicht Meerjarenbegroting 2014-2018;
2. De Toekomstvisie en het Bestuursakkoord 2014-2018 te beschouwen als toetssteen voor te nemen maatregelen in het kader van de begroting 2015;
3. Te kiezen voor denkrichting 4.3 **De ontwikkelende en investerende overheid** dat richtinggevend zal zijn voor de te nemen bezuinigingsmaatregelen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 10-06-2014.

, de voorzitter

, de griffier